

Xavier Piguillem: «portar el Retaule de Sant Ermengol fora de la Seu? Perquè no, en algun espai especial com el claustre»

L'actor i director teatral de Puigcerdà tanca una edició dirigint l'obra referent a la Seu d'Urgell amb un bon balanç i preparant ja el 70è aniversari de les representacions

Xavier Piguillem, amb trofeus aconseguits per la Inestable Ceretana de Teatre / ARXIU PARTICULAR

Miquel Spa

El puigcerdanenc **Xavier Piguillem** és una de les poques persones que viu una trajectòria professional a cavall entre **Puigcerdà i la Seu d'Urgell**. Director de la companyia Inestable Ceretana de Teatre i del Retaule de Sant Ermengol, acaba de tancar una nova edició de l'espectacle medieval amb un balanç positiu, tot i que la pluja ha obligat a suspendre algunes funcions. Les representacions que finalment s'han pogut fer han mantingut una bona resposta del públic i han servit també per posar en pràctica diverses novetats.

«Hem implementat bastantes novetats i han estat molt ben rebudes pel públic», explica Piguillem. Un dels elements que Piguillem considera més difícils de modificar és l'espai de representació. La possibilitat de portar el Retaule fora del claustre de la catedral de la Seu d'Urgell no queda descartada, però el director la veu complicada.

«No es pot dir mai que no, però és molt difícil, perquè una de les potes del tamboret és precisament el lloc on es fa». El claustre forma part de l'espectacle fins al punt que un trasllat obligaria a trobar un espai amb unes característiques determinades. «Adaptar-ho requeriria un lloc molt especial».

La companyia ja ha fet algunes accions de promoció fora de l'espai habitual. «Alguna vegada s'han fet algunes escenes pel mercat de la Seu perquè la gent s'animi a venir i sàpiga que es torna a fer», explica. Són fragments de l'espectacle sense els elements tècnics de la representació completa, però permeten donar-lo a conèixer entre públic que encara no l'ha vist.

Camí cap als 70 anys

El pròxim any serà especialment significatiu per al Retaule. La primera representació es va fer el **3 d'agost de 1957** i l'any vinent se'n commemoraran els **70 anys**. La companyia ja treballa en una nova edició que donarà continuïtat als canvis introduïts aquest any.

«Vam dir que, si hem de fer novetats, potser no les hem d'implementar només en un sol any, perquè seria massa cosa», explica Piguillem. La idea és repartir les incorporacions i consolidar les d'aquest estiu. «De cara a l'any que ve hi haurà encara més cosetes, amb la base que s'ha creat aquest any».

La relació amb la Cerdanya també forma part del públic del Retaule. Piguillem no disposa de dades que permetin saber si el nombre d'espectadors cerdàns ha augmentat, però sí que constata que hi ha persones que hi tornen periòdicament. «No et sabria dir si més o menys, perquè no ho controlo, però sí que sé de gent que cada any baixa, sobretot pel tema de les novetats».

Les enquestes que es fan als espectadors permeten conèixer-ne la procedència i confirmen la presència de públic cerdà. «Va venint gent de Cerdanya», assenyala. La comarca forma part dels territoris limítrofs que aporten espectadors, juntament amb persones que es desplacen entre Barcelona i Andorra. «No és un percentatge altíssim, però va venint gent. No deixen de venir, això sí que és veritat».

Una vida entre dues capitals pirinenques

La direcció del Retaule obliga Piguillem a adaptar durant diverses setmanes la seva vida entre Puigcerdà i la Seu. «Com que el tema del Retaule és molt estacional, és una època molt concreta. Ja t'has de

mentalitzar que durant aquell mes, tres setmanes o un mes, estaràs bàsicament totes les nits a la Seu, entre assajos i funcions».

La distància entre les dues capitals pirinenques facilita aquesta doble activitat, però els desplaçaments són constants. «Malgrat que és a prop, no deixes de fer quilòmetres», explica.

Sobre la seva continuïtat al capdavant del Retaule, Piguillem no estableix cap termini. **«Com a mínim l'any que ve, sí, perquè hem d'implementar la resta dels canvis**, i potser després d'aquestes implementacions s'haurà de fer una mica la consolidació». Aquesta etapa pot durar més o menys temps. «No sé quin temps requerirà, si un any, si dos, no ho sé».

Piguillem en una actuació / ARXIU PARTICULAR

Tampoc es marca un horitzó més llarg. «Jo ara mateix no em veig ni dintre d'un, ni dintre de cinc, ni dintre de deu. No et sabria dir». La continuïtat depèn, en bona part, de la confiança de l'organització. «Mentre la Junta confii en mi, doncs aniré anant».

Piguillem destaca especialment el component humà de la companyia. **«M'hi trobo molt a gust, és una gran família, és un grup humà que, malgrat ser molt gran, és fantàstic»**. El director considera que la diversitat de persones i opinions no impedeix mantenir un objectiu compartit. «Hi ha moltes opinions, moltes maneres de ser i de pensar i, malgrat això, va tothom a una. És com una gran família».

Amb l'edició d'aquest any ja tancada, el Retaule encara el camí cap als **70 anys de la primera representació** amb noves incorporacions i amb la voluntat de mantenir l'equilibri entre renovació i continuïtat. Piguillem, des de la seva doble vinculació entre Puigcerdà i la Seu, continuarà almenys un any més al capdavant d'un espectacle que considera inseparable del claustre que l'ha acollit durant dècades.